

افق پایان جنگ اوکراین در ۲۰۲۳ روشن نیست

دکتر سیدرضا میرطاهر

با پایان اولین سال جنگ اوکراین و ورود آن به سیزدهمین ماه، نه فقط دامنه درگیری‌ها بین نیروهای روسی و اوکراینی کاهش پیدا نکرده است بلکه خونین‌ترین نبردها بر سر کنترل شهر استراتژیک باختوم در استان دونتسک با شکست اوکراین در گرفت. پیامدهای مصیبت‌بار این جنگ بر اقتصاد جهانی و به ویژه اقتصاد اروپا و روسیه از یک سو و تأثیرات منفی آن بر روند صلح و امنیت اروپا و جهان، موجب شده است تلاش‌هایی برای برقراری آتش‌بس و آغاز مذاکرات برای پایان دادن به این درگیری خونین صورت گیرد که آخرین نمونه آن طرح صلح چین بوده است.

وزارت خارجه چین روز پنجم اسفند (۲۴ فوریه) در سالروز آغاز عملیات نظامی روسیه در اوکراین، طرح ۱۲ بندی خود را برای پایان دادن به جنگ اوکراین منتشر کرد. این «طرح صلح» در وب‌سایت وزارت خارجه چین منتشر شده است، چین در این طرح بر آغاز گفت‌وگوهای صلح میان مسکو و کیف، آتش‌بس، پایان تحریم‌های غرب علیه روسیه، اتحاد تدابیری برای تضمین امنیت تأسیسات هسته‌ای، ایجاد گذرگاه‌های بشردوستانه برای خروج غیرنظامیان و گام‌هایی در راستای تضمین صادرات غلات تأکید کرده است. طرح صلح چین همچنین بر مواضع این کشور مبنی بر «تضمین مؤثر حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی» همه کشورها تأکید و خواستار پایان «ذهنیت جنگ سر» شده است.

دولت چین تاکنون به صورت رسمی و آشکارا از عملیات نظامی روسیه در اوکراین دفاع نکرده و آن را نیز محکوم نکرده است. پکن

پرونده

همواره بر بی‌طرفی در قبال جنگ اوکراین تأکید کرده اما در عین حال گفته است روابط چین با روسیه «هیچ محدودیتی» نخواهد داشت. چین همچنین از ارسال تسلیحات غرب به اوکراین انققاد و آن را «دمدیدن بر آتش» جنگ توصیف کرده است. در عین حال با توجه به مواضع منفی آمریکا و اوکراین در زمینه طرح صلح چین، احتمال اندکی وجود دارد که پکن بتواند این طرح را به پیش برد.

موضع مبهم کی‌یف

جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا در سوهمندی طرح چین برای پایان جنگ و حل‌وفصل بحران اوکراین ابراز تردید کرد. بایدن در واکنش به طرح چین گفت که طرح پیشنهادی چین برای حل‌وفصل نزاع در اوکراین فقط به سود روسیه است. مخالفت فوری و صریح آمریکا با طرح چین با توجه به نیت و اهداف واشنگتن از تلاش برای تداوم جنگ اوکراین و تداوم آن معنا پیدا می‌کند. این در حالی است که روسیه از طرح چین برای پایان دادن به جنگ اوکراین حمایت کرده است. در بیانیه وزارت خارجه روسیه آمده است: با چین هم‌عقیده‌ایم که هر گونه اعمال محدودیت خارج از چارچوب شورای امنیت غیرقانونی است و ابزاری برای رقابت نابرابر و جنگ اقتصادی به شمار می‌رود.

کنکته مهم موضع مبهم اوکراین درباره طرح صلح چین است. دیمیترو کولبا، وزیر خارجه اوکراین آن را جالب دانست و گفت که هر گونه پیشنهاد خارجی باید همسو با قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل باشد. کولبا با اشاره به طرح صلح پیشنهادی چین تصریح کرد: عناصر و اصولی وجود دارد که ما با آنها موافقیم، اما یک اصل در این

بیانیه‌ای که پس از دیدار «جو بایدن» رئیس‌جمهور امریکا و «اولاف شولتس» صدراعظم آلمان منتشر شد، اعلام کرد که دو طرف آمادگی خود را برای ادامه سیاست تحریم‌ها علیه روسیه «تا زمانی که لازم باشد» اعلام کرده‌اند. این دو همچنین «بر تلاش‌های جاری برای ارائه کمک‌های امنیتی، بشردوستانه، اقتصادی و سیاسی به اوکراین و اهمیت حفظ همبستگی جهانی با مردم اوکراین تأکید کردند.» کاخ سفید افزود: دو طرف تعهد خود را برای تحمیل هزینه بر روسیه تا زمانی که لازم باشد، مورد تأکید قرار داده‌اند.

موضع‌گیری مشترک سران آمریکا و آلمان در قبال روسیه و جنگ اوکراین نشان می‌دهد آمریکا به عنوان سردمدار بلوک غرب و آلمان به مثابه بزرگ‌ترین اقتصاد و مهم‌ترین کشور اتحادیه اروپا بر ادامه مسیر کنونی که موجب آتش‌افروزی هر چه بیشتر در اروپا و تداوم جنگ اوکراین شده است، تأکید دارند. جو بایدن در دیدار با شولتس گفته و لادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه گفته که ناتو از هم گسسته نخواهد شد بلکه ائتلاف را قوی‌تر و توانمندتر خواهیم کرد. نماد این امر اعلام بسته جدید کمک‌های نظامی و تسلیحاتی ایالاتمتحده به اوکراین است. دولت بایدن یک بسته نظامی جدید ۴۰۰ میلیون دلاری را برای اوکراین اختصاص داده است. به گفته آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا این بسته کمکی شامل مهمات برای خودروهای جنگی هیمارس، توپ‌های جدید و خودروی زرهی رزمی برادلی است.

بلوک غرب به سرکردگی امریکا نه فقط خواهان تداوم جنگ خونین اوکراین است بلکه با طرح‌های صلح برای پایان دادن به آن نیز مخالفت می‌ورزد. جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا با طرح چین برای پایان جنگ و حل‌وفصل بحران اوکراین مخالفت و درباره سوهمندی آن ابراز تردید کرد. از دیدگاه غرب، پیروزی روسیه در جنگ اوکراین آن هم در مجاورت ناتو به معنای بی‌اعتباری این سازمان نظامی و گسترش هر چه بیشتر نفوذ و قدرت منطقه‌ای و بین‌المللی روسیه خواهد بود و معادلات امنیتی، نظامی و سیاسی را در اروپا به ضرر غرب تغییر خواهد داد. اولاف شولتس در دیدار با بایدن بر اهمیت حفظ حمایت غرب از اوکراین تأکید کرد و گفت: «این سال بسیار مهمی است، زیرا حمله روسیه به اوکراین یک تهدید خطرناک برای جهان است.» باید به یاد داشته باشیم که واشنگتن صرفاً در چارچوب اهداف خود به

اروپا توجه داشته و اکنون از کشورهای اروپایی عضو ناتو در راستای سیاست ضدروسی خود استفاده‌ای می‌کند که تبعات بسیار منفی برای اروپا در عرصه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و انرژی به همراه داشته است. در عین حال همراهی اروپا با امریکا در زمینه تجهیز هر چه بیشتر اوکراین به انواع تسلیحات نه فقط موجب به صدر آمدن زنگ خطر درباره تپهی شدن ذخایر مهمات و تسلیحات کشورهای اروپایی شده، بلکه تداوم این روند خطر واکنش جدی و شدید روسیه به موضع‌گیری خصمانه اروپا را تشدید کرده است.

«جو بایدن» رئیس‌جمهور امریکا و مقامات ارشد نظامی و امنیتی دولت او معتقدند که جنگ اوکراین فرصتی بی‌هتا و غیرقابل‌تکرار برای ضدید هر چه بیشتر علیه روسیه و تضعیف آن و در نهایت صدراعظم این کشور نیز در عمل آن را دنبال می‌کنند. از دیدگاه مسکو هدف غرب از تداوم این جنگ تضعیف هر چه بیشتر روسیه با هدف نهایی تجزیه آن است. به این ترتیب نه فقط پایانی برای جنگ اوکراین در سال ۲۰۲۳ متصور نیست بلکه با توجه به تداوم و گسترش کمک‌های نظامی و تسلیحاتی بی‌سابقه غرب به کی‌یف انتظار می‌رود دامنه آن گسترده‌تر شود. در عین حال مخالفت غرب با طرح‌های صلح پیشنهادی نشان می‌دهد اساساً به دنبال پایان دادن به جنگ اوکراین نیست.

طرح وجود دارد که با آن مخالفین و از لغو تحریم‌ها علیه روسیه است، زیرا معتقدیم تحریم‌ها یک ابزار مهم هستند. به این ترتیب اوکراین نیز همسو با امریکا با هر گونه طرح صلحی که متضمن کاهش فشارها علیه روسیه از جمله لغو تحریم‌های ضدروسی باشد، به شدت مخالفت می‌ورزد. در واقع از نگاه سران غربی، قرار نیست حتی با پایان یافتن جنگ اوکراین نیز تحریم‌ها علیه روسیه کاهش یابند یا به فراموشی سپرده شوند.

دیدار با پدین و شولتس

سرویس مطبوعاتی کاخ سفید روز ۱۲ اسفند(سوم مارس) در

شکاف‌های عمیق رژیم صهیونیستی بدون قانون اساسی

قانون اساسی هنوز تکمیل نشده باشد. از سوی دیگر، قضات بر اساس این دو قانون فرض را بر این گذاشتند که حق دارند قوانین جدید را در صورت مغایرت با قوانین اساسی، رد کنند. دیوان عالی از آن زمان

انسانی» را به‌طور گسترده تفسیر کردند. آنها چندین قانون که یهودیان افراطی اردوکس را از خدمت سربازی معاف می‌کنند، باطل اعلام کردند. این یکی از دلایلی است که احزاب افراطی اردوکس در گیر در دولت می‌خواهند اختصارات دادگاه را محدود کنند. در موارد دیگر، قضات حقوق اقلیت‌ها را تقویت کردند. با وجود این جناح راست آنها را منمهی می‌کند که در درجه اول در خدمت منافع گروه جمعیتی خود هستند.انتقاداتی از چپ نیز وارد شده است، از جمله اینکه دیوان عالی منمهی است به اندازه کافی از حقوق فلسطینی‌ها حمایت نمی‌کند. در سطح قانون اساسی بحث اصلی این است که آیا دیوان عالی حق بررسی قوانین را غصب کرده یا خیر. سؤال دیگر این است که آیا دادگاه می‌تواند قوانین اساسی را نیز بررسی کند؟ این قوانین فقط از لحاظ اسمی با قوانین عادی تفاوت دارند، برای تصویب آنها هیچ فرایند یا اکثریت خاصی لازم نیست. دیوان عالی هرگز قانون اساسی را لغو نکرده، اما قضات اعلام کرده‌اند که احتمالاً چنین کاری را می‌توانند انجام دهند.

فرانکفورتر آلگماینه سونتگ (آلمان).

ترجمه: معاونت مطبوعاتی

تلفن:

۸۸۴۹۸۴۵۸

سازمان گمی‌های روزنامه جوان تلفنی گمی‌می‌پذیرد

دورنما

توهم «یکسره‌سازی» تل آویو با «چشم‌انداز ۲۰۵۰»

طارق فهمی

کابینه ائتلافی اسرائیل مأموریت‌ها و اولویت‌های زیادی را برای به نتیجه رساندن برای خود تعریف کرده است که موضوع شهرک‌سازی و بازسازی دستگاه‌های امنیتی و تسریع اجرای طرح چشم‌انداز ۲۰۵۰ از جمله آنهاست. دولت اسرائیل بر اساس توصیه شورای ملی برنامه‌ریزی و ساخت‌وساز، احداث شهرک جدیدی را در منطقه مجاور با نوار غزه تصویب کرده است. این شهرک مختلط خواهد بود که شامل ۵۰۰خانواده مذهبی و سکولار است. بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر به رغم هشدار دستگاه‌های امنیتی درباره عواقب اقداماتش، شخصاً معتقد است رویارویی با فلسطینی‌ها قطعاً روی خواهد داد و او تسلیم آنها نخواهد شد و به راهی که در پیش گرفته است، ادامه خواهد داد.

پس از تشکیل دولت راست‌گرای کنونی و قدرت گرفتن احزاب مذهبی که به دنبال بازسازی «معبد یهودیان» در قدس هستند، اسرائیل وارد مرحله‌ای خطرناک شد که هدف راهبردی آن، کنار گذاشتن سیاست مدیریت مناقشه و در پیش گرفتن سیاست یکسره کردن مناقشه است، به همین دلیل جای تعجب نیست که اسموتر،یحیی، وزیر افراطی طرحی کامل و یکپارچه تحت عنوان «به جای مدیریت تضاد، یکسره کنید» ارائه کرده است، همچنین با اعلام حاکمیت اسرائیل بر سراسر کرانه باختری رود اردن به ویژه غرب رود اردن، کل این مناطق به عنوان مناطق یهودی‌نشین تلقی خواهند شد و باغیریهودیان در این مناطق به عنوان اشخاص- نه یک قومیت- تعامل خواهد شد که صرفاً دارای حقوقی فردی مانند برگزاری انتخابات محلی خواهند بود.

طبق برنامه چشم‌انداز ۲۰۵۰، جمعیت اسرائیل که اکنون ۹/۲میلیون نفر است تا آن زمان به ۵/۶۸میلیون نفر خواهد رسید که ۸/۶۲میلیون نفر یهودی غیراصولگرا و ۲/۸میلیون نفر یهودی اصولگرا و ۳/۲۴میلیون نفر عرب خواهند بود. منطقه تل‌آویو از ۱/۴۸میلیون نفر در حال حاضر به ۲/۲۶میلیون نفر در سال ۲۰۵۰ خواهد رسید. بیش از ۵/۲میلیون نفر در تل‌آویو بزرگ و در منطقه مرکزی زندگی خواهند کرد که ۳۷درصد از جمعیت پیش‌بینی شده اسرائیل را تشکیل می‌دهند. شاید آنچه در بیت‌المقدس روی آن تمرکز شده، در طول ۳۵سال آینده، خطرناک‌ترین طرح باشد، زیرا «طرح اورشلیم» قرار است، در سال ۲۰۵۰ تکمیل شود و به عنوان «طرح ۵۸۰۰» نامیده شد، زیرا سال ۲۰۴۰ مطابق سال ۵۸۰۰ عبری است؛ سالی که این پروژه در آن کلید خواهد خورد. طرح در واقع، حدود پنج سال پیش آماده‌سازی شروع شد و تاکنون ۵میلیون شکل (۱/۳۶میلیون دلار) در آن سرمایه‌گذاری شده است. در همین راستا «پروژه بیت‌المقدس بزرگ» در چارچوب هدف قرار دادن مقدسات اسلامی با گسترش مرزهای شهرداری بیت‌المقدس به منظور دربر گرفتن مناطقی از شهر رام‌الله در شمال ثابت لحم در جنوب به تصویب رسیده است. همچنین تا سال ۲۰۵۰ طرح تقسیم قدس بین دو کشور اسرائیلی و فلسطینی به‌طور کامل کار گذاشته خواهد شد و قدس به شهری جهانی تحت سلطه اسرائیل تبدیل خواهد شد. به این ترتیب اوضاع شهر قدس از جمله اماکن مقدس اسلامی در این شهر به‌طور کامل تغییر خواهد کرد و فرصتی برای برپایی معبد یهودیان در این شهر فراهم خواهد شد. طرح قدس ۲۰۵۰ همچنین شامل افزایش سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی و احداث جاده‌های وسیع و راه‌آهن خواهد بود که از شمال تا جنوب اسرائیل امتداد خواهد یافت. در چارچوب این طرح همچنین پیشنهاد شده است یک فرودگاه در دره هورکانیا بین قدس و بحرالمت یا ظرفیت جابه‌جایی ۳۵میلیون مسافر در سال احداث شود. این فرودگاه نیز با بزرگراه‌ها و راه‌آهن به قدس و فرودگاه بن‌گورین متصل خواهد شد. هدف دیگر طرح ۲۰۵۰ جذب یهودیان از سراسر جهان به قدس از طریق توسعه آموزش عالی و فناوری‌های پیشرفته است. به این منظور پیشنهاد شده است دانشگاهی در مرکز قدس احداث شود.

روشن است که اسرائیل عملاً تلاش برای اجرای طرح ۲۰۵۰ با هدف یهودی‌سازی قدس و پایان دادن کامل به حضور فلسطینی‌ها در این شهر را آغاز کرده است. این طرح راهبردی صرفاً یک پروژه توریستی یا توسعه‌ای نیست بلکه طرحی گسترده است که یهودی‌سازی قدس و انتقال ساکنان دهها محله فلسطینی‌نشین به خارج از قدس و تغییر کامل بافت جمعیتی این شهر و اسکان دادن هزاران شهرک‌نشین در قدس را دنبال می‌کند. انجام پروژه یهودی‌سازی و «تغییر دهها جامعه فلسطینی بیت‌المقدس به مناطق دیگر، تقویت کامل ویژگی‌های جمعیتی و تلاش برای اسکان مجدد هزاران شهرک‌نشین توضیح می‌دهد که چرا دولت اسرائیل از روند آنچه در حال رخ دادن است، حمایت می‌کند و به شهرک‌نشینان اجازه می‌دهد در نزدیکی الاقصی مستقر شوند و در حال ادامه طرح‌های حفاری و جست‌وجوی «معبد» زیر آن است. اسرائیل روند شهرک‌سازی در قدس را تسریع کرده است تا دیگران را در برابر عمل انجام‌شده قرار دهد. اکنون این پرسش مطرح است که طرف فلسطینی چه خواهد کرد و چه گزینه‌ها و سناریوهایی در برابر اقدامات اسرائیل در اختیار خواهد داشت؟

ایندپندنت عربی (انگلستان) ۲۷ فوریه ۲۰۲۳